

MOTIVAREA ELEVILOR LA MATEMATICĂ

Tatiana OLEDNIC, grad didactic I, profesoară de matematică

Colegiul Național de Comerț al ASEM

Rezumat. S-au identificat motivele nereușitei școlare și s-au analizat aceste date; s-a cercetat noțiunea de motivație în mai multe izvoare a mai multor savanți – psihologi; s-au analizat formele motivației.

Abstract. The reasons for the failure of the school were identified and these data were analyzed; was researched the notion of motivation in several sources of several scientists - psychologists; the forms of motivation were analyzed.

Introducere

Motivația pentru învățare a reprezentat întotdeauna și reprezintă și în ziua de azi un subiect important în activitatea de pedagog, luând în considerare schimbările majore din societatea modernă, care au un impact considerabil asupra dezvoltării elevilor. Deoarece motivația este baza pe care se construiește succesul educațional [1], se menționează că profesorul trebuie să posede o seamă de calități care pot face din el un ”profesor bun”, un ”profesor de succes” ca să poată transmite elevilor cunoștințele sintetizate, astfel încât să fie un transmițător de cunoștințe, formator al abilităților de utilizare a cunoștințelor și de formator al unei atitudini adecvate față de matematică, dar și de viață în general.

Este de menționat, că elevii ce vin să-și continue studiile la colegiu din an în an vin cu o pregătire tot mai slabă la matematică. S-a inițiat un chestionar pentru a reflecta motivele nereușitei școlare. S-au chestionat 160 elevi al anului I, specialitățile Contabilitate, Comerț, Merceologie, Tehnologia alimentației publice. În chestionar, elevii au fost rugați să continue fraza *Nu am rezultate bune la matematică pentru că*, iar răspunsurile acestora sunt reflectate în diagrama de mai jos.

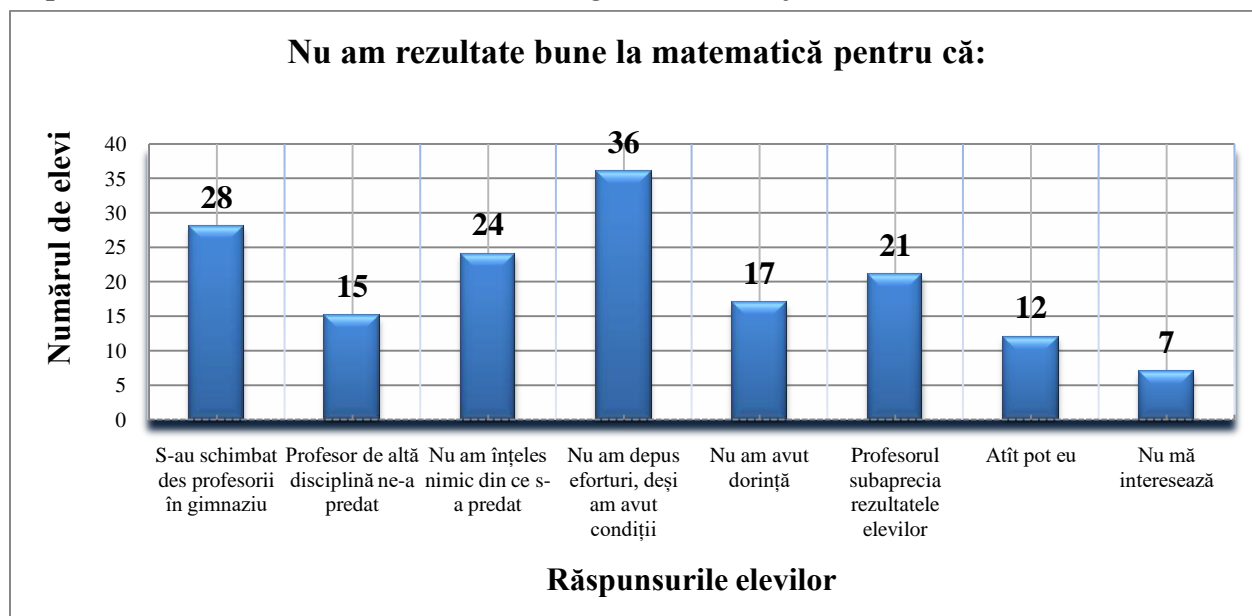

Figura 1. Ponderea răspunsurilor elevilor la chestionar

Din răspunsurile elevilor s-a constatat că cei mai mulți (36 elevi - 22,5%) au o reușită scăzută la matematică fiindcă, după părerea lor, *nu au depus eforturi necesare pentru însușirea materiei*; 17,5% din elevi (28 de elevi) au motivat prin faptul că *fluxul de cadre didactice a fost mare* și ei nu reușeau să se acomodeze cu tehnicile de predare ale profesorilor; 15% din elevi (24 de elevi) au menționat faptul că *nu înțelegeau conținutul predat*; un alt motiv ce elevii l-au evidențiat (13,1% - 21 de elevi) este că *profesorul nu aprecia corect elevii* or nu comenta notele la sfârșitul orei; 9,3% din elevi (15 elevi) au confirmat că *orele de matematică le-au petrecut cu un profesor de altă disciplină*; iar 11,8% din elevi au recunoscut că *nu-i interesează* (7 elevi) sau *atât pot ei* (12 elevi) la disciplina dată.

Pentru a trata aceste rezultate din punct de vedere didactic și pedagogic, s-a efectuat o analiză a noțiunii de *motivație* propuse de savanți – psihologi [2], [4], [5]. S-a constatat că *motivația* reprezintă eforturi necesare în activitate, care se bazează pe un interes al elevilor. Interesele elevilor ar fi totalitatea motivelor care dinamizează comportamentul uman. Alte reprezentări ale definiției motivației sunt reflectate în izvoare de specialitate [3], [7], [8] și reprezentate în figura 2.

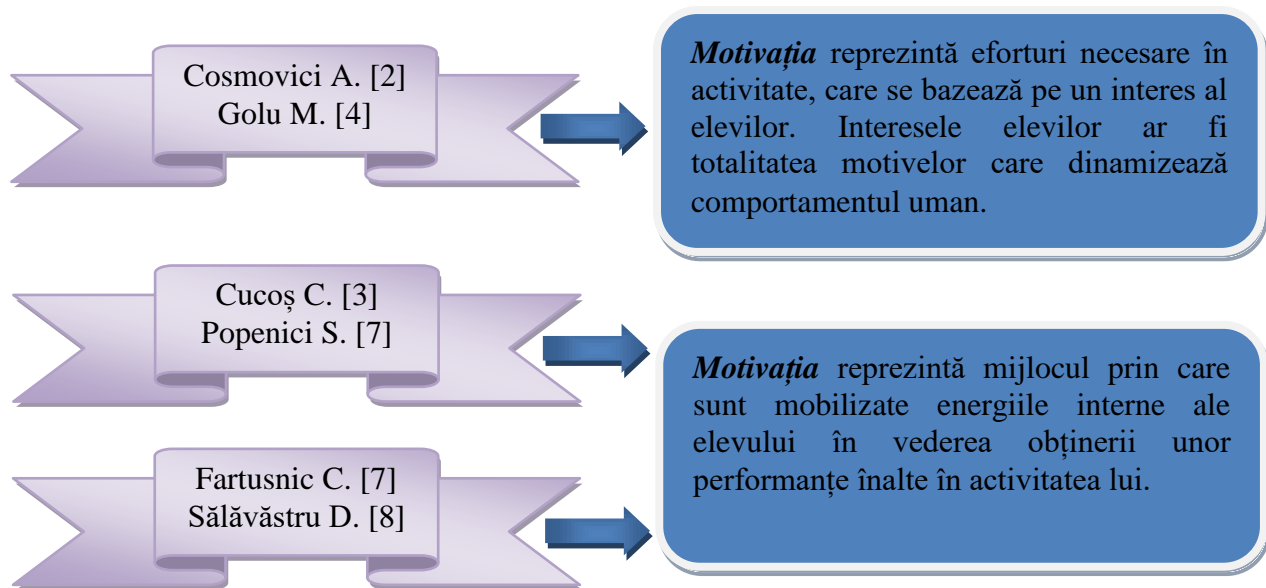

Figura 2. Definiții ale conceptului de motivație

Motivația reprezintă un ansamblu de forțe (interne: de a cunoaște cât mai mult, de a descoperi, autocunoașterea; externe: de mediu) care provoacă sau mobilizează individual în a se angaja într-un comportament dat. În literatura de specialitate se atestă trei forme ale motivației, reprezentate în figura 3.

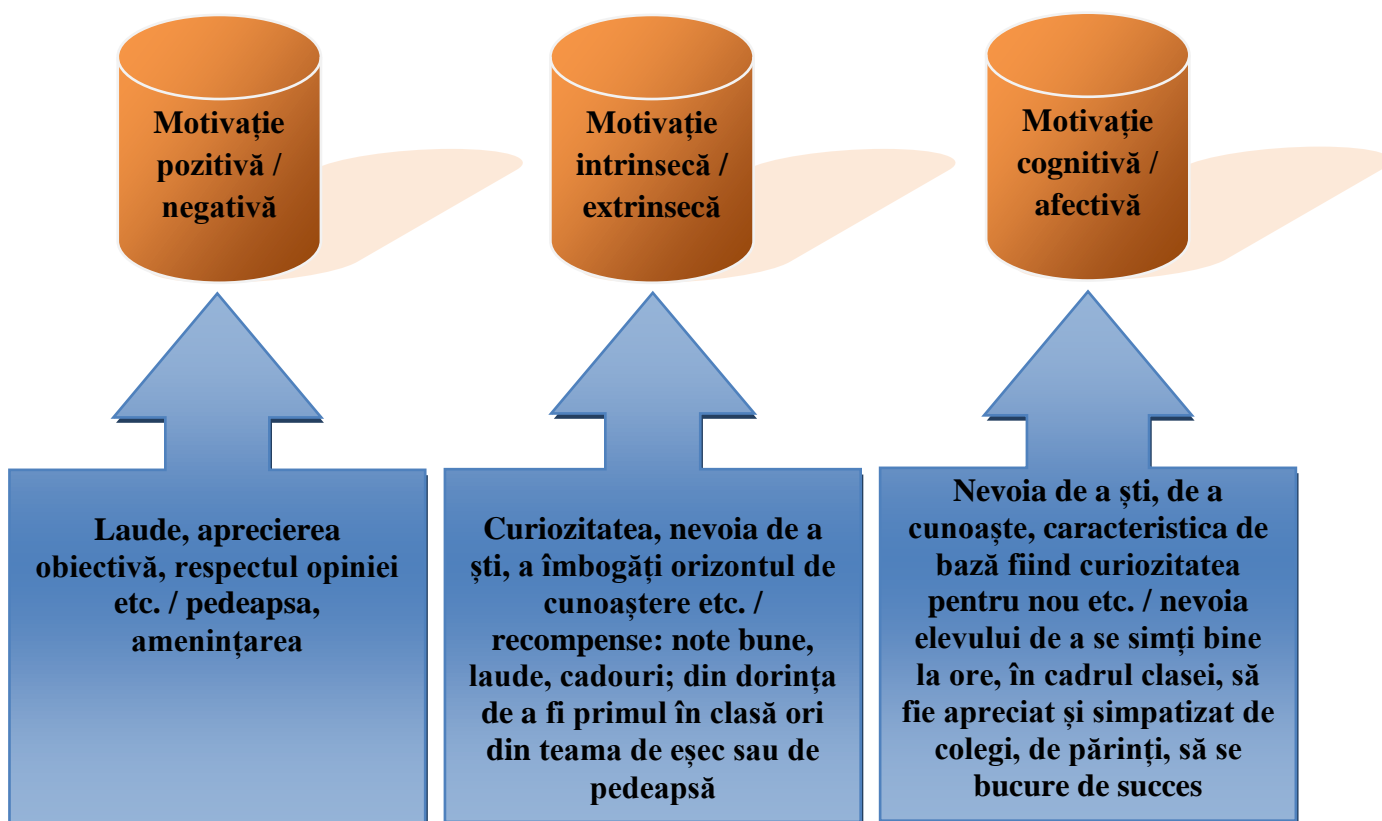

Figura 3. Forme ale motivației

Cercetătorii au demonstrat că elevul motivat pozitiv, intrinsec și cognitiv obține succese înalte în procesul educațional în comparație cu elevul caracterizat de o motivație extrinsecă, negativă și afectivă.

Revenind la chestionarul de mai sus, putem spune că *elevii nu au rezultate bune la matematică* din cauza *motivației negative*, răspunsurile fiind:

- „nu am depus eforturi, deși am avut condiții”;
- „nu am avut dorință”;
- „nu mă interesează”.

De asemenea s-a atestat și *motivația afectivă*, prin răspunsurile:

- „s-au schimbat des profesorii în gimnaziu”;
- „profesor de altă disciplină ne-a predat”;
- „profesorul subaprecia rezultatele elevilor”.

Următoarele răspunsuri au demonstrat lipsa unei *motivații intrinseci*:

- „nu am înțeles nimic din ce s-a predat”;
- „atât pot eu”.

Prin urmare, profesorul trebuie să-și îndrepte atenția către activitățile de predare – învățare - evaluare, fiindcă o activitate didactică cu adevărat motivantă îi implică pe elevi în mod activ și le captează interesul. Cadrul didactic trebuie să fie capabil să stârnească

curiozitatea elevilor prin elemente de noutate, prin crearea unor conflicte cognitive, prin utilizarea studiului de caz, a problematizării, a jocului didactic, a competiției, concursurilor or prin utilizarea proiectelor de echipă.

Concluzie

Motivația este de fapt cauza pentru care elevul învață sau nu învață. Deseori motivația este concepută ca o secvență de evenimente, care constă din: atenție, relevanță, încredere și satisfacție (attention – A, relevance – R, confidence – C, satisfaction – S sau modelul ARCS). De exemplu, la început profesorul captează Atenția elevilor, apoi oferă Relevanță celor predate în corespundere cu scopurile personale ale elevilor și necesitățile acestora. Atunci când procesul de predare – învățare – evaluare se desfășoară eficient, elevul capătă Încredere în sine și în profesor. În urma cunoștințelor recent asimilate elevul obține Satisfacția, care asigură continuitatea procesului de învățare [6].

Bibliografie

1. Academia de Științe a Moldovei. Institutul de Științe ale Educației. Perspectiva psihosocială a asigurării calității educației în RM. Chișinău, 2010. 143 p.
2. Cosmovici A. Psihologia școlară. Iași: Polirom, 1999. 256 p.
3. Cucos C. Pedagogie, ediția II. Iași: Polirom, 2006. 464 p.
4. Golu M. Dinamica personalității. București: Geneze, 1993. 186 p.
5. Învăț să fiu. Ghid pentru psihologi școlari, diriginți, profesori. Chișinău: ProDidactica, 2006. 228 p.
6. Pop Gh. Motivație, comportament, anticipare. Determinarea și motivarea acțiunii sociale. Academia R.S.R, 1981. p. 67-71.
7. Popenici S., Fartusnic C. Motivația pentru învățare. București: Didactica Publishing House, 2005. 168 p.
8. Sălăvăstru, D. Psihologia educației. Iași: Polirom, 2004. 288 p.

Surse internet:

9. <https://www.creaza.com> (accesat la 03.05.2019).
10. <https://www.didactic.ro> (accesat la 18.06.2019).